

Aktualiosios Informacijos

Nr. 50/307

Seedorf, 1946 m. birželio mėn 8 d.

Jonas Minelga

SEKMINĖS TĖVIŠKĖJE

Žiedais mirgėjo laukai ir pievos,
Šypsojos saulė šiaupus dangaus.
Rodos, pasaulin žengė pats Dievas,
Nešdamas žemėn kažką brangaus.

Palaukėm sklaidės berželių kvapas,
Skendo vainikuos Kristaus Kančia.
Širdyje baisiai malonu tapo:
Kasdienis skausmas dingo slapčia.

Šventąją rimtį, sparnais apsiautus
Skrido į žemę Šventa Dvasia.
Per mėlynuosius padangių skliautus
Sielos akimis matėme Ją.

Švelnutis vėjas žaidė arimuos.
Linksmos plaštakės nardė žieduos.
Krykštė jaunystė, širdy atgimus,
Džiaugsmą ir laimę jautėm veiduos.

=====

Šiandieną sueina vieneri metai,
kai daliai dabartinės mūsų stov.gy=
ventojų tebesant Hassendorfe, pasiro=
dė pirmasis "Aktualiųjų Informacijų"
numeris. Šios sukakties proga Redakci=
ja šį numerį išleidžia 8 psl.

=====

Sekminių Šventės mintys

"Gražus vaikas, kad tik Dievas
duotų Šventąją Dvasią"--augdami, gir=
dėdavome savo tėvelius bešnekant.
Vadinasi, mūsų tėvai nujautė ir su=
prato, kad tada bus geras vaikas, bus
paguoda tėvams senatvėje, garbė žmo=
nėms ir Tėvynei, jei žmogus prie sa=
vo žmogiškųjų ypatybių turės reli=
ginį pradą.

Žmonija, ieškodama naujų kelių, for=
mų, ekonominei, socialinei, politinei
būklei pagerinti, atmetė kai kurias
pasenusias gyvenimo formas, o pažan=
ga technikoje davė progos žmogui
pasipūsti ir prieš Dievą: susitvar=
kysime ir be Dievo. Dievo sąvoka=
pasenęs dalykas. Tai buvo nuodėmė
prieš Šventąją Dvasią.

Rytai/komunizmas/ir vakarai/na=
cizmas/ tvarkėsi, kaip tikri repre=
zentantai be Dievo, škelbdami jam
net kovą. Šiandieną jau pakankamai
išryškėjo, į kokias klampynes jie
ivedė žmoniją. Kas kaltas?... Nuodė=
mė prieš Šventąją Dvasią šaukiasi
bausmės: atmetimas dieviškojo prado=
žmogaus nužmoginimas, dechristizaci=
ja nedavė teigiamų rezultatų žmo=
gaus gerbėviui pakelti žemėje. "Be
manęs jūs nieko negalite padaryti"
pasakė Kristus. Galima dirvą kast
ir kastuvu, arti arklu, traktoriumi,
bet neįbėręs grūdo, derliaus negau=
si. Dirvai purenti pasenusius iran=
kius galima pakeisti naujais, tobu=
lesniais, bet grūdas turi palikti tas
pats senas, seniausias, jo nesumoder=
ninsi.

Taigi, ne viskas pasensta, ne vis=
kas atmetina. Žmogų mokslinkime, kul=
tūrinkime, bet tai darykime kartu su
visais, žmogui igimtais privalumais,
t.y., su religija. Tada jis -- žmogus --
duos ir gerus vaisius. Tada išsi=
pildys tai, ką Kristus pasakė Sek=
minių evangelijoje: "A š p a l i=
k a u J u m s r a m y b e; s a v o
r a m y b e d u o d u J u m s;
a š d u o d u J u m s, n e k a i p
p a s a u l i s d u o d a."

Kun. A. Petraitis

L. Pilipavičius

Vieneri metai ištėmimo su "Aktualiosios Informacijos".

Šešeris metus šėlęs karas, sugriovęs Europos kontinentą, pasibaigė. Žmonija apėmė džiaugsmo svaigulys. Tik lietuviai liko toli nuo to džiaugsmo, ir ne be pagrindo. Beprotiškos diktatūrų grumtynės išdraskė lietuvių gimtąją pastogę ir pradžiū lietuvius išbarstė po tolimus, svetimus kraštus: nuo Kazachstano dykumų ligi Biskajaus uolėtų krantų ir nuo Norvegijos fiordų ligi Apeninų papėdžių. Daugelis mūsų tautiečių atsidadė vakarinių sąjungininkų užimtoje Vokietijoje. Tai buvo laimingiausieji iš nelaimingųjų.

Saujelė tokių lietuvių, likimo įnorių suvesti į Hassendorfo /ties Rož tenburgu/ stovyklą, troško, kaip ir visi kiti lietuviai, kuo greičiausiai grįžti į tėviškės laukus, į miestus, pas savuosius. Todėl kiekvienas stengėsi šukti tuo metu sparčiai vykstančius politinius įvykius. Tačiau nebuvo savų laikraščių, radijo bangos kalbėjo svetimomis kalbomis...

Lygiai prieš metus, 1945 m. birželio mėn. 8 dieną, Hassendorfe prie vieno medinio barako sienos buvo prikabinas kuklus mašinėlė rašytas politinių žinių lapelis, pavadintas "Aktualiosios Informacijos". Tai buvo S. Narkeliūnaitės ir K. Povilaičio iniciatyva padarytas mėginimas tiekti stovyklės gyventojams per radiją nugirstas žinias. Susidarė kolektyvas. Radijo žinias iš pradžių klausė dr. Bridžius, plk. Kutka ir L. Pilipavičius. Radijo aparatu maloniai sutiko naudotis I. Fabricijienė. Žinias savo rašom. mašinėlė rašė S. Narkeliūnaitė. Vėliau radijo aparatais leido naudotis plk. Labutis ir Velioniškis, o šiuo metu leidžia V. Karpis.

Laikas bėgo. Kraustėsi benamiai lietuviai, savo negausų ir skurdų turtą nešini, iš vienos stovyklos į kitą, iš kitos į trečią... O "Aktualiosios Informacijos", vėliau tik vieno L. Pilipavičiaus redaguojamos, juos lydėjo. Jos teikė jiems žinias, kartu su įvykiais tai liūdėdamos dėl mūsų bylos tiesioginių ar netiesioginių nesekmių, tai džiaugdamos dėl pasirodžiusios tolimos žvaigždėlės mūsų tamsiame trentinio dangaus sklįstante.

Kuklios, nepretenduojančios į puošniusius laikraščius, "Aktualiosios Informacijos" per savo vienerius gyvavimo metus išgyveno ir sunkius momentus, kurių metu, jau rodos, turėjo užgesti. Gal todėl jos ir neįstengė anksčiau nultipti nuo sienos ir įeiti į kiekvieną baraką, į kiekvieną lietuvių šeimą. Bet, kaip į kiekvieną žmogaus kūrinį, taip ir į "Aktualiasias Informacijas" buvo įdėta jas pamėgusių žmonių dalelė sielos ir tai leido joms šiandieną sulaukti vienerių metų amžiaus, tai leido joms be didelio kapitalo, gražių kalbų ir intrigų dar ir dabar informuoti stovyklos gyventojus.

Šiuo metu, UNRRA-i leidus, "Aktualiosios Informacijos" pasidarė rotatoriumu spausdintas stovyklos dienraštis. Jį leidžia L.T.B. Komiteto Spaudos sekcija, kurią sudaro: L. Pilipavičius, S. Narkeliūnaitė, Vl. Dumčius ir J. Minelga. Be to, jame rašo ir kiti stovyklos gyventojai; jis siekia, stovyklos gyventojų įnašais, bendradarbiaujant, tobulinimo.

Ta proga, "Aktualiosios Informacijos" visiems kuo nors rėmusiems laikraštį, o ypačiai skaitytojams, taria lietuvišką dėkui.

Minėdamos savo sukaktį, "Aktualiosios Informacijos" negali džiaugtis tuo džiaugsmu, koks jis būtų ne ištėmimo. Jau vien faktas, kad laikraštis ištėmimo sulaukė vienerių metų amžiaus, kolia nerimą mūsų širdyse, nukreipdamas mintis į mūsų pačių ir tautos likimą.

Mūsų visų džiaugsmas būtų pilnas, jei galėtumėm netolimoje ateityje paskutinių laikraščių numeriu paskelbti džiuginančią žinią: G r į ž t a =
n e į l a i s v ą L i e t u v ą !

Mūsų Skaitytojams

Dėl spaustuvės kaltės "Aktualiųjų Informacijų" raudonuose puslapių užrašuose įsibrovė klaida. Turėjo būti "Metinis nr."

"AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS" Nr. 6
1945 m. birželio mėn. 13 d.

Didžioji Trijulė konferuoa Potsdame

Papildomai pranešta, kad Didžioji Trijulė konferuoa ne pačiame Berlyne, o jo netoliese ir tai būtent: Potsdamo karališkuose rūmuose. Ši konferencija įvyksianti liepos mėnesį. Truman, Churchill ir Stalin savo susitikime aptars tik pagrindinius klausimus ir vieną kitą iš eilinių. Kiti aktualūs ir esminiai klausimai bus išspręsti per taikos konferenciją.

Šiandien pradedama lenkų politikų byla Maskvoje.

Šiandien, pirmadienį, Maskvoje prasideda prieš kurį laiką neva užsibūso darbus prieš raudonąją armiją areštuotųjų lenkų politikų veikėjų byla. Pradžioje tų areštuotųjų buvę 16, o dabar neseniai Maskva pranešusi, kad jų yra 13.

Lygiagrečiai šiuo metu vyksta lenkų gyvenime svarbus įvykis: Lenkijos politikos veikėjų konferencija, norint sudaryti Lenkijos vyriausybę. Ši konferencija prasidėjo sekmadienį.

Britų vyriausybė perspėjo čekus

Britų vyriausybė perspėjo Čekoslovakiją dėl galinčio kilti chaoso, prieš vartą išsiuntus iš Čekoslovakijos apie 2 mil. sudėtų vokiečių. Ši žygį, esą, reikėję pradėti, pasitarus su didž. valstybėmis.

Belgijos socialistai ruošiasi streikui

Leopoldo pažadas grįžti į Belgiją iššaukė vyriausybės križį. Van Acker kabinetas įteikė princui-regentui atsistatydinimą, tačiau pasiliks savo vietoje, kol kai kuriais Leopoldas pakvies kitus sudaryti vyriausybę.

Belgijos socialistų partija nutarė, grįžus karaliui, pradėti generalinį streiką. Policijos būriai saugo įstaigas.

Frontuose

= Australiečiai Borneo saloje pasiekė vietas 50 km atstumo nuo garsių Miri naftos šaltinių.

= Laukiama, kad kautynės dėl salos Okinava baigsis dar šią savaitę. Okinava yra 500 km atstume nuo pačios Japonijos.

= Anglų bombonešiai ištisus 48 val. bombardavo Truk miestą Filipinuose. Sudeginti uostas, aerodromas ir radijo stotis.

= Okinava saloje iš 30.000 japonų kariuomenės liko 10.000.

TSRS stačiatikių delegacija Londone

Iš TSRS į Angliją atvyko rusų stačiatikių dvasiškosios delegacija su Maskvos archimandritu Joanu priešakyje. Delegacija buvo priimta Canterbury ir Yorke arkivyskupų ir taip pat dalyvavo D. Britanijos parlamento sesijoje uždarymo iškilmėse.

Kitos žinios

= Šiandien į JAV atvyksta gen. Eisenhower.

= Molotovas šeštadienį surengė vakarienę JAV ir D. Britanijos pasiuntiniams Maskvoje.

= Britų vyr. pradėjo vykdyti kariuomenės demobilizaciją. Paleidžiami vyrai virš 48 m. amžiaus.

= Iš Europos į Pacifiko frontą perkelta jau 4.300.000 kariuomenės.

Prieš vienerius metus...

Taip atrodė vienas iš pirmųjų "AKTUALIŲJŲ INFORMACIJŲ" numerių.

PASKUTINĖ DĖDĖS ĮSĖDAIGAJurgis Jankus/Romano fragmentas/

Paskelbė įsakymą už žemę mokėti didelius mokesčius natūra. Žmonės, ant laikraščių susigūžę, skaičiavo turimus atiduoti javų, mėsos, kiaušinių kiekius ir tuoj, kaip neįėjus virpulys nubėgo per visų širdis: gyvenimo nebėra.

—Tai, vadinai, niekas nebe tavo.—sunkiai pasakė Širmulis ir piktai tarkš=telėjo pieštuku į stalą.

Per kiemus nubėgo krivulė, kad šeštą valandą visi ūkių valdytojai susi=rinktų į seniūno kiemą. Atvyksią partijos ir valdžios žmonės. Jie išaiškin=sia, kad tokia mokesčių tvarka ūkininkams būsianti daug patogesnė. Be to, vi=si gausią mokesčių blankus ir pasirašysią, sutinką juos atiduoti.

—Ne. Parašų jie tai negaus.—vienodai ir kietai atsakinėjo kiekvienas, bet neaiškus sunkumas, kaip milžiniško didumo akmeninė lenta, užgulė visą kaimą: nuo miško ligi ežero ir nuo pelkių galo ligi Papartyno.

Saulė kryo į vakarus. Virš juodų pavasarinių dirvų nerūpestingai čireno vyturėlis, papelių pėmpės nepailsdamos gaudė varnas, nuo miško dvelkias vėje=lis pūpildė šaltelėjusio jaunų beržo lapų kvapo. Iš sėdybų ėmė rodytis v=vyrai. Jie ėjo takučiais, ežiomis, papieviais paniūrę, kieti ir sunkiais žings=niais, ir visos jų per žaliuojančius laukus iš lėto slenkančios figūros at=rodė nerangios ir sunkios, kaip grubios rankos, iš akmenų iškaltos.

Ir susirinkę jie buvo tylūs. Nekalbėjo nei apie sėklas nei apie sėją, ir žalias vešlus rugio žalmuo, rodos, ne jiems smagiai iš plačių dirvų šypsojo.

Atėjo ir dėdė Severinas. Vyrai permetė jį akimis. Jis čia neturėjo jokio reikalo—to vieno hektaro juk jokie mokesčiai nelietė.

—Na, o pats ko čia?—po valandėlės paklausė Širmulis.

—Ko?—nustebęs atsakė senukas ir plačiai nusišypsojo.—Savo valdžios atste=vauti. Argi nežinai, kad dabar biedniškai valdo?—Jis kalbėjo rimtai, ir nega=lėjai suprasti, į ką jį, ar rimtai sako.

Valandėlę kieme buvo tylu. Paskum iš būrio išėjo jaunas Rimantas ir šal=tū ramiu balsu pasakė:

—Eik namo ir nesimaišyk, kur ne tavo reikalai.

Senukas pakėlė baltus antakius kuktyn ir jo akys pasidarė nuostabiai didelės.

—Kaip tai ne mano?—paklausė.

—Nori pažiškinti? Nenorėk. Kai pažiškinsiu, tai ir namo parėjęs dar nesu=prasi.

Rimanto balsas buvo kietas ir pilnas grąsymo, bet Severinas šypsojosi ir bedžiojo lazdelės galu kiemo smėlį, paskum pakėlė galvą ir prašneko:

—Man atrodo, vaike, kad dar aš turėčiau tau daug ką išaiškinti. Tavo dar né ženklo nebuvo, o aš va čia, lygiai ant to paties kalniuko su tavo tėvu ugnį kūrendavau ir balves kepdavau. Ir tada nereikėjo niekam nieko aiškinti. Ir paskum, kai devynioliktais, dvidešimtais metais pėsti vienoje gretoje iš=vaikščiojom nuo Kėdainių iki Daugpilio, nuo Drugpilio iki Tauragės, nuo Tau=ragės iki Lydos, o paskum atgal iki Giedraičių, taip pat nieko nereikėjo aiš=kinti, tik dabar kažin kodėl pradeda darytis nebeaišku...

Rimantas norėjo dar ką sakyti, bet Širmulis priėjo, paėmė už rankos ir n=sivedė į šalį.

Nuo Papartynų pasirodė du raiteliai. Iš R pradžią juodu jojo risčią pas=kui vienas kitą, paskum suėjo greta ir arklius paleido žingsniu. Arkliui try=pė ir gūrebė vienas kitam kasti. Akkkk Visi sužiūro į jų pusę. Aiškiai buvo matyti, kaip vienas rodė ranka antrajam ūkius. Vyrai arklius pažino. Vienas buvo Papartyno Jocius drigantas, o antras—Užuožerių Mikšio trakenė. Jie dar pajogo keliu, o paskum pasuko į seniūno kelutį. Dabar visiems pasidarė aišku, kad atjoja valdžios žmonės. Vienas iš vyrų atsisuko į Severiną ir šuktelėjo:

—Tai kodėl, dėduk, neini savųjų pasitikti?—

Bet senukas nieko neatsakė. Jis perlipo per tvorą ir pradėjo vaikščioti sodo patvoriais, lyg ko ieškodamas.

Tuo tarpu į kiemą įjojo valščiaus partijos sekretorius Berelis ir Gaubi=cų pulko politrukas Karpenko. Ši žmonės atsiminė iš aukščiausios tarybos rin=kimų, ir negalėjo suvokti, ar jis atjojo taip sau, tikėdamasis gauti išgerti.

Nr. 50/307 METINĖS AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS 1946.6.8 psl. 5
ar nerėdamos priduoti Bereliui daugiau svorio, nuo kurio sunkumo ir taip
linko stipri driganto nugara.

Kieme nuo arklių nenusėdo. Berelis pamojo prie savęs seniūną ir paklausė:

—Ar visi susirinko?

—Tai maždaug...—lėtai atsakė šis.

—Aš tau jau aną kartą sakiau, kad "maždaug" negali būti. Ar patikrinai?

—Visi—vėl atsakė seniūnas, pažvelgęs į vyrus.

—Tai klausyk,—vėl pradėjo Berelis, dėdamas portfelį ant driganto sprando—čia yra blankai. Supranti. Visiems juos išdalinsi.

—Gerai, išdalinsiu—pasakė seniūnas ir ištiesė ranką.

—Palauk, palauk—pertraukė jį Berelis,—pirma turi sudaryti sąrašą. Ant jo kiekvienas pasirašys...

Bet drigantas staiga sutrypė, pasistojo "piestu", paskum krito atgal ir spyrė iš visos jėgos užpakalin. Berelis susigūžė, susvirdejo balne ir įsikibo į karčius, o drigantas šoko tiesiai į vyrų būrį, peršoko tvorą ir pasileido per daržus. Jis lėkė ir vis spyrė. Portfelis nukrito tuoj už tvoros, paskum plačiai plačiai, kaip balti karveliai, pabiro blankai.

—Drigantas pasiuto.—sušuko Severinas—Gaudykite, žmogų užmuš.—šaukė ir mosavo rankoj žalia dagilio šakelė.

—Tai svylačius. Ko jis dabar pasiuto?—prašneko ir politrukas.

—Ai, ai, ai. Žmogų gali užmušti, nė kaulų paskum nesurinksi. Tik žiūrėkite: aida ir aida. Bet jūs lapelius...

Trakenė su sykiu susirietė, kad politrukas kaip sviedinys vos į orą neišlėkė, paskum apsisuko ir movė pro vartus. Už vartų staiga sukosi į kelutį, paslydo ir kirto ant šono. Politrukas paniro purvyne, o ji pašoko ir, kiek įkirsdama nulėkė gatvė, tik balno kilpose į šonus plakė iš po uodegos žybčiojo žalios dagilio lapas.

Severinas prišoko prie politruko ir padėjo atsikelti. Jis buvo visas purvinas, negalėjo pastovėti ant kojų ir tuoj susmuko ant griovio krašto.

—Bet kas galėjo atsitikti?—labai rimtu balsu šnekinio jis politruką.—Sakyčia, kad būtų bičių, bet jų ne tik čia, net ir kaimynuose nėra. Sakykite ar nedavėte išjodami arkliams degtinės?

—Ne,—papurtes galvą, silpnai atsakė politrukas ir tuoj paklausė:—Ar manai, kad nuo degtinės arklys gali pasiusti?

—Ne, aš nežinau, bet, kai žmogus nieko neišmanai, tai visokios mintys į galvą ateina.

Vyrai išsislapstė už kampų ir purškė į saujas. Politrukas pažiūrėjo į senuką, valandėlę patylėjo, paskum tarė:

—Pakinkyk arklių. Aš nebepajosiu.

Seniūnas tuoj pakinkė arklių, įkėlė į vežimą politruką ir išvažiavo. Berelio niekas nėjo ieškoti.

—Žydo velnias netrauks—pasakė Širmulis ir numojo ranka, o į Severiną atsisukęs pridėjo:—Prašyk Dievą, kad Berelis gyvom akim namų nebematytų, bus blogai.

—O dėlko man prašyti?—naiviai paklausė.

—Na, Bereliui šito nepaaiškinsi—linguodamas galva atsakė Širmulis.

—Nieko nesuprantu. Ar tai aš turiu būti kaltas, kad arkliai pasiuto?

Jis labai šaltai truktelėjo pečiais, apsisuko ir nuėjo.

Saulė jau buvo palindusi po plataus pilko debesio kraštu. Dvelkterėjo šaltas vakaris vėjas. Artėjo lietus. Vyrai pažiūrėjo į laukę išsisisklaidžiusius blankus ir ėmė taip pat skirstytis.

Kitą dieną Severino niekur nebebuvo matyti, dar kitą taip pat. Į trečią Širmulis nuėjo į jo brobelę ir rado ją tuščią. Severino nebuvo niekur. Jis iš pamiškės, be jokių pėdsakų, o Berelis gulėjo ligoninėje ir gydėsi sulaužytą ranką ir tris šonkaulius. Jis sakėsi irgi nieko nežinąs apie Severiną. Tik po dvidešimt antros birželio kirkaitis jį rado pakastą apskrities MKVD kieme su nukapota rankų pirštais ir sudaužyta galva.

Stovyklos žinios

Pamaldos per Sekmines

"Aušrinės" choristams

I Sekminių dieną:
9,30 val. pamaldos mokiniams
11,30 val. iškilmingos pamaldos d. salėje.

Šiandien - birželio mėn. 8 d. - 14 val.
"Aušrinė" renkasi į d. stovyklos salę bendrai
bažnytinio giesnių repeticijai.
Seniūnai prašomi žodžiu pranešti tai
savo balsams.

II Sekminių dieną:
9,30 val. pamaldos mokiniams
11 val. pamaldos visuomenei
stovyklos bažnyčioje.

Birželinės pamaldos per
abi dienas vyks tuojau pat
po pamaldų visuomenei.

L. T. B. Komiteto pranešimai:

--Penktadienį, 6.7 d., vyr. gerbūvio
Komiteto posėdžio metu UNRRA va-
dovybė pranešė, kad to komiteto ir-
minėtų pakomitėtų nariams bus išduo-
ti viršutiniai drabužiai ir baltiniai.
Šie drabužiai neįeina į bendrus
stovyklų kontingentus. Komiteto
ir pakomitėtų nariai neturi nie-
ko gauti iš sandėlių, skirtų sto-
vyklų gyventojams. L. T. B. Komite-
tas tai skelbia liēt. visuomenės
žiniai, kad vėliau stovykloje ne-
kiltų dėl to nereikalingų kal-
bų.

Pirmadienį - birželio mėn. 10 d. -
12 val. visi vyrai kviečiami susi-
rinkti salėje prie bažnyčios pa-
tarti dėl miško darbų.

L. T. B. Komitetas

Radio klausyta 365 dienos, kiekvieną dieną vidutiniškai po tris valan-
das. Tokiu būdu per vienerius metus prie radio aparato išsėdėta 1.095 va-
landos arba 45 paros ir 15 valandų. Vien radio žinionis nesitenkinta. Naudo-
tasi ir vertimais iš kitų laikraščių. Daugiausia naudotasi šiais laikraš-
čiais: "M. Hann, Kurier", "Lueneburger Landesztg.", "Die Welt", "Die neue Ztg.",
anglų "Times", "Daily Mail", "Manchester Guardian", lenkų "Dziennik iro-
tawczy iściwijos spauda - "Iściwiy Draugas", "Darbininkas", "Vienybė" ir kt.

Daugiausia klausyta šių radio stūočių: Londono B. B. C., New Yorkas, Pary-
žius, Beromunster, Maskva, Kijovas, Luxemburgas, Varšuva, Lodzė, Vilnius, Praha,
Berlynas, Bremenas, Hamburgas, Frankfurtas a. M. ir kt.

"Akt. Informacijos" popieriaus sunaudota, iśkaitant 1 ir šį numerį,
16.095 lapai. Žinant, kad popierio lapas turi 21 x 30 cm formatą, per metus
sunaudotą popierių galima būtų padengti 1.014,9 x kv. m ploto. Dedant
lapą prie lapo, gauname popieriaus kaspiną 4.328,5 m. ilgio, taigi juo ga-
lėtumėm iśkloti visus mūsų stovyklos šlaku grįstus kelius, kurių, berods,
stovykloje yra 5 km.

VL. Dunčius

Šiuo metu Hassendorfo stovykloje

7 km. nuotolyje ties plentu, vedančiu iš Rotenburgo į Bremeną, buv. RAD
barakuose, vėliau pavadintoje Hassendorfo stovykloje, 1945 n. vasarą pra-
leido didelė dalis šikų dabar Seendorfo stovykloje esančių lietuvių. Tenai
pradėta leisti ir "Aktualiosios Informacijos".

Šiuo metu Hassendorfo stovykla pavadinta "Polski oboz cywilny - Hassen-
dorf Camp". Aikštėje, kur buvo įrengtas radio garsintuvas, dabar plevėsuoja
lenkų tautinė vėliava. Visas "naujamiestis", lietuvių mediniai priestatai,
nugriauti, išskyrus bažnytelę, kuri iš oro papuošta dar dideliu Krucifixu.
Vietoje buv. medinių priestatų, sporto aikštėje pastatyta visa eilė skar-
dinių barakų, kuriuose gyvenama.

Pergalės paradas Londone

Šiandieną Londone švenčiama pergalės iškilmės. Jos prasidėjo 9 val. rytą. Jau iš vakaro miestas pasipuošė vėliavomis ir žalumynais. Tūkstančių tūkstančiai žmonių iš provincijos suplaukė į Londoną. Iš užsienio atvyko gausios delegacijos. 12 val. vyks milžiniškas kariuomenės paradas, kurį priims karališkoji pora ir, kuriame dalyvaus 19 sąjunginių valstybių ir D. Britanijos dominijų bei kolonijų kariuomenės dalinių. TSRS ir Jugoslavija atsisakė pasiųsti paradau savo kariuomenę, ir paskutiniu momentu gautas pranešimas iš Lenkijos, kad ir ji nebūna šiame parade atstovaujama.

Šiandieną nuo 12,15 iki 12,45 val. val. mūsų laiku visos D. Britanijos radio stotys transliuos iškilmės iš Londono.

Bevino kalbos atgarsiai britų spaudoje

Bevino pasakytoje Žem. Rūmuose kalba dėl užs. politikos rado platų atgarsį visoje Anglijos spaudoje. "Times" nurodo kalbos metu susidariusią Rūmuose nuotaiką. Salė buvusi perpildyta ir joje buvo itin tylu; nebuvo jaučiamas entuziazmas, nes jam čia ir nebuvo vietos. Konservatorių "Yorkshire Post" pažymi, kad Bevin dar kartą mėgino tiesti tiltą per susidariusių tarp D. Britanijos ir TSRS prarają. Savaimė suprantama, kad visos tautos norėdamos taikos, bet, jei dabartinė padėtis toliau užstruktų, konfliktas būtų neišvengiamas. Liberalų "New Chronicle" rašo, kad šiuo metu prieita kryžkelė. Ar TSRS nori ar nenori, vistiek laikas nesustos: jei nepavyktų susitarti su TSRS, pasaulis apsisieis ir be jos. Ateities istorija šimtmečiams priklausys nuo ateinančių kelių savaičių TSRS laikysenos. Šių kelių savaičių politinių įvykių vystymasis nulems Europos ateitį, jos kultūros stagnacijos klausimą ir, be abejo, visą pasaulio politinių įvykių raidą. Darbiausių "Daily Mail" pareiškia, kad Bevino tikslas esąs, nežinūrint į visas aplinkybes, išlaikyti taiką. Toje pat dvasioje ir visa kita anglų spauda paminėjo Bevino kalbą; tik vienas komunistų "Daily Worker" kritikuoja ją, pareikšdamas, kad Bevinas siekia D. Britanijos-TSRS santykių nutraukimo.

K i t o s š i n i o s

- Suvestais duomenimis Italijoje balsavo: už krikščionis demokratų 6,5 milijono, už socialistus - 4 milijonai ir už komunistus - 3,5 milijono balsuotojų.
- Neapolyje nusivylę balsavimu monarchistai surengė demonstraciją, kurių metu norėjo išplėsti kariuomenės ginklų sandėlį. Susišaudymo metu žuvo vienas demonstrantas ir šeši jų buvo sunkiai sužeisti. Ties viena bažnyčia sprogo granata.
- JAV ir D. Britanijai gražinus Portugalijai Azorų salas, Portugalija sutiko leisti dar 18 mėnesių JAV aviacijai naudotis Azorų aerodromais.
- Indijoje Moslem Lyga nutarė dalyvauti projektuojamoje Indijos vyriausybės Indijos vicekaralius Lord Wavel audiencijoje prieš Gandhi ir parlamento partijos pirmininką Adā, su kuriais tarėsi dėl vyriausybės sudarymo.
- Kiniečių tautinė kariuomenė paėmė Mandžiūrijos sostinę Čharbing. Po to komunistų daliniai paprašė 15 -ai dienų ginklų paliaubų deryboms vesti.
- Šiuo metu Anglijoje yra dar per 374.000 vokiečių karo belauvių.
- TSRS atnaujino diplomatinius santykius su Argentina. Santykiai buvo nutraukti 1917 m.

Gina mažųjų tautų reikalus

"San Francisco Chronicle" rašo: "Dar prieš Paryžiaus užs. reik. ministrų konferenciją buvo nesutarimai su TSRS ir, tur būt, jų bus ir ateityje. Įvairius nesutarimus galima būtų suvesti į kompromisus. Tačiau yra vienas klausimas, kurio kompromisais neišspręsti - tai mūsų užs. reik. ministerio Byrneso nusistatymas, kad be stabilizuotos Europos negali būti pasaulio stabilizavimo. Negali būti kompromiso ir kitame klausime: tikra taika turi būti pagrįsta sąžiningu respektavimu visų tautų, ar tai didelių ar mažų garbė. Byrnes yra pasiryžęs šiuose klausimuose nenusileisti, ir jis gali būt tikras, kad visa amerikiečių tauta jį parems."

"Aktualiųjų Informacijų" Redakcija ir Administracija savo vienerių metų sukakties proga gavo šiuos sveikinius:

Buv. Hassendorfo stovyklos Lietuvių Komitetas, kuriam kartu su "Akt. Inf." kolektyvu teko pergyventi daug sunkių, bet prisiminimais malonių vandenų, Hassendorfe laikraštį organizuojant ir leidžiant, šiandieną didžiausiu džiaugsmu sveikina "Akt. Inf.", jau metus ištvėrusias taip svarbioje ir atsakingoje informacijų tarnyboje.

Nuolatinis sistemingas žinių tiekimas, kurį suorganizavo "Akt. Informacijos" prieš metus, pašalino stovykloje įvairius gandus ir tą žinią padėti, kurioje jautėsi stovyklos lietuviai, būdami be tikrų ir aktualių žinių. Už tai "Akt. Inf." kolektyvui priklauso didžiausia padėka. Jam linkime ir ateityje tuo pačiu pasiryžimu ir ištvermo dirbti "Akt. Inf." baruose.

Buv. Hassendorfo Lietuvių Komitetas

Sveikindamas "Akt. Informacijos" metinio darbo sukakties proga, linkiu, kad jos, informuodamos mus, greitoje ateityje praneštų, kad jog jau grįžtame į mūsų laisvą Tėvynę. Tada mes, prisimindami ištremime iš kentėtus vargus, prisiminsime kartu ir tuos žmones, kurie savo pasiaukojimo dėka spausdintu lietuvišku žodžiu skaidrino mums tas tamsias laukimo valandas.

Kun. A. Petraitis
Soodorfo Lietuvių Stovyklos Klebonas

Metinių proga "Aušrinė" siunčia "Akt. Inf." Redakcijos kolektyvui širdingiausius linkėjimus, kad spausdintas žodis ir toliau taip sėkmingai tarnautų mūsų kultūros laisvei, tautiečių informavimui ir orientavimui, mūsų tautos garbei.

"Aušrinė"

Jūsų kruopštus darbo metinių proga "Aušros" Tunto skautai, es "Akt. Informacijų" redakcijos kolektyvui linki visokeriopo pasisekimo, ištvermės kultūriname darbe.

Kad Jūs galėtumėte paskelbti džiugią naująją apie mūsų tautos prisikėlimą laisvam gyvenimui!

"Aušros" Tuntas

Miško medžiaga bus gaminama anglais. Į darbovietę, kuri yra 4 km. nuo stovyklos, bus nuvežti ir parvežti kasdien. Registruotis Darbo Įstaigoje, bar. 67, pas Danielą, Užsirašiusieji atvyksta antradienį, 6.11 d., 7.30 val. prie UNRRA.

L. T. B. Komitetas

"Aktualiųjų Informacijos" nuo jų įsikūrimo dienos matau jau trečioje stovykloje, niekad neatsilikiančias nuo savo skaitytųjų, kasdien jiems rūpestingai tebetoikiančias pačias naujausias ir svarbiausias žinias. Mano geriausi linkėjimai "Akt. Informacijų" Redakcijai ir Administracijai: ir toliau aktualiomis žiniomis gaivinti mus visus šiomis sunkiomis mūsų ištremimo dienomis.

JUZĖ AUGAITYTĖ

Džiugu Jus matyti, išvargusias sunkaus darbo ir visokeriųjų trūkumų motus, nusisvyravusias ir pusiau kolyje nesustojusias. Leiskite palinkėti, kad ištvertumėte ligi tos dienos, kai grįšime iš griuvėsių kelti savo krašto.

JURGIS JANKUS

L. T. B. Komiteto pranešimai:

Ugniagesių komandos viršininkas prašo gyventojų neįsenti iš pastatytų priešbarakų statinių vandens ir jo neužteršti, nes, kilus gaisrui, patys gyventojai gali dėlto nukentėti.

Nežiūrint į ankstyvesnį buv. L. T. B. Komiteto įspėjimą, vis dėlto gyventojai stovyklos rajoną medelius laužo ir žaloja. Šis nekultūringas reiškinys neturėtų rasti pritirimo mūsų tarpe. UNRRA taip pat įspėja, kad neklaužados bus baudžiami.

Šiandieną 14 val. gimnazijoje vaikams 1-6 m. amžiaus ir moksleiviams bus išduodamas papildomas maisto priedas.

UNRRA kviečia dar 100 darbininkų/be užsirašiusių/miško darbams. Darbininkai gaus maisto priedą, pirmoje eilėje ap rūpinami drabužiais ir avalynėmis ir mokamas atlyginimas.